

ROZSUDEK SOUDU (druhého senátu)

9. července 2009*

Ve spojených věcech T-246/08 a T-332/08,

Melli Bank plc, se sídlem v Londýně (Spojené království), původně zastoupená R. Gordonem, QC, J. Stratford a M. Hoskinsem, barristers, R. Gwynnem a T. Dinem, solicitors, poté D. Andersonem, QC, M. Hoskinsem, S. Gadhiau, D. Murray a M. Dinem, solicitors,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené M. Bishopem a E. Finnegan, jako zmocněnci,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

podporované

Francouzskou republikou, zastoupenou G. de Berguesem, E. Belliard a L. Butelem, jako zmocněnci,

Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, zastoupeným V. Jackson, jako zmocněnkyní, ve spolupráci se S. Lee, barrister,

a

Komisi Evropských společenství, zastoupenou S. Boelaert a S. Aaltem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky řízení,

jejichž předmětem je ve věcech T-246/08 a T-332/08 zrušení bodu 4 tabulky B přílohy rozhodnutí Rady 2008/475/ES ze dne 23. června 2008, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení (ES) č. 423/2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 163, s. 29), v rozsahu, ve kterém se týká Melli Bank plc, a ve věci T-332/08 případně určení nepoužitelnosti čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení Rady (ES) č. 423/2007 ze dne 19. dubna 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 103, s. 1),

SOUD PRVNÍHO STUPNĚ
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ (druhý senát),

ve složení I. Pelikánová, předsedkyně (zpravodajka), K. Jürimäe a S. Soldevila Fragoso,
soudci,

vedoucí soudní kanceláře: K. Pocheć, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. ledna 2009,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

- ¹ Žalobkyně, Melli Bank plc, je akciovou společností registrovanou a mající sídlo ve Spojeném království, poskytující služby na základě povolení a pod dohledem Financial Services Authority (orgán pro finanční služby ve Spojeném království, dále jen „FSA“). Bankovní činnosti ve Spojeném království zahájila dne 1. ledna 2002 po přeměně z pobočky Bank Melli Iran (dále jen „BMI“) v této zemi. BMI, mateřská společnost a 100% majitel žalobkyně, je iránskou bankou ovládanou iránským státem.

Omezující opatření vůči Íránské islámské republice

- 2 Projednávané věci spadají do rámce omezujících opatření zavedených za účelem vytvoření tlaku na Íránskou islámskou republiku k tomu, aby ukončila jaderné činnosti představující riziko šíření jaderných zbraní a vývoj nosičů jaderných zbraní (dále jen „šíření jaderných zbraní“).
- 3 Dotčený režim má původ v rozhodnutí Organizace spojených národů. Dne 23. prosince 2006 přijala Rada bezpečnosti Organizace spojených národů (dále jen „Rada bezpečnosti“) rezoluci 1737 (2006), jejíž příloha obsahuje seznam osob a subjektů zapojených do šíření jaderných zbraní, jejichž finanční prostředky a hospodářské zdroje (dále jen „finanční prostředky“) měly být zmrazeny. Seznam uvedený v příloze rezoluce 1737 (2006) byl následně aktualizován několika rezolucemi, zejména rezolucí Rady bezpečnosti 1747 (2007), kterou byly zmrazeny prostředky íránské banky Bank Sepah a její dceřiné společnosti ve Spojeném království, Bank Sepah International plc. BMÍ ani žalobkyně nebyly předmětem zmrazení finančních prostředků, o kterém rozhodla Rada bezpečnosti.
- 4 Krom toho, podle bodu 10 rezoluce Rady bezpečnosti 1803 (2008) ze dne 3. března 2008 vyzvala Rady bezpečnosti „všechny státy, aby zachovávaly obezřetnost vůči činnostem finančních institucí na svém území ve vztahu ke všem bankám se sídlem v Íránu, zejména Bank Melli a Bank Saderat, a jejich pobočkám a dceřiným společnostem v zahraničí, s cílem zabránit tomu, aby tyto činnosti přispívaly k [šíření jaderných zbraní]“.
- 5 Co se týče Evropské unie, rezoluce 1737 (2006) byla provedena společným postojem Rady 2007/140/SZBP ze dne 27. února 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 61, s. 49). Jeho čl. 5 odst. 1 písm. a) stanoví zmrazení veškerých finančních prostředků náležejících osobám a subjektům uvedeným v rezoluci Rady bezpečnosti 1737 (2006), jakož i veškerých finančních prostředků a hospodářských zdrojů těmito osobami a subjekty přímo nebo nepřímo vlastněných, držených či ovládaných. Článek 5 odst. 1 písm. b) společného postoje 2007/140 mimoto stanoví, že se tatáž opatření uplatní zejména na osoby a subjekty držené nebo ovládané osobami a subjekty, které se podílejí na šíření jaderných zbraní, jsou s ním přímo spojeny nebo je podporují. Podle

čl. 7 odst. 2 společného postoje 2007/140 Rada jednomyslně stanoví seznam osob a subjektů, kterých se týkají opatření související se zmrazením finančních prostředků podle čl. 5 odst. 1 písm. b) téhož právního předpisu, a přijímá jeho změny.

- 6 V rozsahu, ve kterém jsou dotčeny pravomoci Evropského společenství, byla rezoluce 1737 (2006) provedena nařízením Rady (ES) č. 423/2007 ze dne 19. dubna 2007 o omezujících opatřeních vůči Íránu (Úř. věst. L 103, s. 1), jehož obsah je v podstatě totožný s obsahem společného postoje 2007/140. Článek 7 odst. 1 nařízení č. 423/2007 tak stanoví zmrazení finančních prostředků osobám, subjektům či orgánům (dále jen „subjekty“) určeným Radou bezpečnosti. Článek 7 odst. 2 téhož nařízení stanoví tatáž opatření, co se týče subjektů označených Radou Evropské unie jako podílejících se na šíření jaderných zbraní podle čl. 5 odst. 1 písm. b) společného postoje 2007/140. Článek 7 odst. 2 písm. d) uvedeného nařízení zejména stanoví zmrazení finančních prostředků subjektů, které jsou vlastněny nebo ovládány subjekty, které byly označeny jako podílející se na šíření jaderných zbraní, přímo s ním spojené nebo je podporující ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo b) nařízení č. 423/2007. Subjekty, kterých se týká zmrazení finančních prostředků podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007, jsou uvedeny v příloze V téhož právního předpisu.
- 7 Odchylně od článku 7 nařízení č. 423/2007 umožňují články 9 a 10 téhož nařízení příslušným orgánům členských států v podstatě uvolnit zmrazené finanční prostředky tak, aby subjekty uvedené v příloze V mohly zejména plnit závazky vyplývající ze smluv uzavřených před přijetím opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků a uspokojovat základní výdaje.
- 8 Článek 15 odst. 2 nařízení č. 423/2007 jednak uvádí, že Rada kvalifikovanou většinou stanoví, přezkoumává a mění seznam uvedený v příloze V v plném souladu s rozhodnutími Rady přijatými na základě čl. 5 odst. 1 písm. b) společného postoje 2007/140, a dále, že uvedený seznam je přezkoumáván pravidelně a alespoň jednou za dvanáct měsíců.

- 9 Článek 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007 ukládá Radě uvést individuální a konkrétní důvody pro rozhodnutí přijatá podle čl. 15 odst. 2 téhož nařízení a uvědomit o nich dotčené subjekty.

Napadené rozhodnutí

- 10 Dne 23. června 2008 přijala Rada rozhodnutí 2008/475/ES, kterým se provádí čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 (Úř. věst. L 163, s. 29, dále jen „napadené rozhodnutí“). Podle bodu 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí byly jak BMI, tak její dceřiné společnosti, včetně žalobkyně, zapsány na seznam uvedený v příloze V uvedeného nařízení, v důsledku čehož byly zmrazeny jejich finanční prostředky.
- 11 Rada zohlednila následující důvody:

„Poskytuje či se pokouší poskytovat finanční podporu společnostem, které se podílejí na iránském jaderném a raketovém programu nebo které je zásobují (AIO, SHIG, SBIG, AEOI, Novin Energy Company, Mesbah Energy Company, Kalaye Electric Company a DIO). Banka Mellí napomáhá citlivým činnostem Íránu. Napomohla řadě nákupů citlivých materiálů pro iránský jaderný a raketový program. Poskytla řadu finančních služeb ve prospěch subjektů napojených na iránský jaderný a raketový průmysl, včetně vystavení akreditivů a vedení účtů. Rada z výše uvedených společností byla označena podle rezolucí Rady bezpečnosti [...] 1737 a 1747.“

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 12 Návrhem došlým kanceláři Soudu dne 25. června 2008 podala žalobkyně žalobu ve věci T-246/08. Samostatnými podáními došlými kanceláři Soudu téhož dne žalobkyně podala návrh na rozhodnutí ve zrychleném řízení v souladu s článkem 76a jednacího řádu Soudu, jakož i návrh na předběžné opatření směřující k tomu, aby bylo pozastaveno uplatňování bodu 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí.
- 13 Novým návrhem došlým kanceláři Soudu dne 15. srpna 2008 podala žalobkyně žalobu ve věci T-332/08. Samostatnými podáními došlými kanceláři Soudu téhož dne žalobkyně podala návrh na rozhodnutí ve zrychleném řízení v souladu s článkem 76a jednacího řádu Soudu, nový návrh na předběžné opatření směřující k tomu, aby bylo pozastaveno uplatňování bodu 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí, jakož i návrh na spojení věcí T-246/08 a T-332/08.
- 14 Návrhy došlými kanceláři Soudu 10. července a 6. a 8. srpna 2008 požádaly Francouzská republika, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Komise Evropských společenství v tomto pořadí o vstup do řízení ve věci T-246/08 jako vedlejší účastníci na podporu Rady. Usneseními z 5. a 17. září 2008 předsedkyně druhého senátu Soudu povolila jejich vedlejší účastenství.
- 15 Rozhodnutími z 18. července a 16. září 2008 Soud (druhý senát) vyhověl návrhům, aby byly spory rozhodnuty ve zrychleném řízení v souladu s článkem 76a jednacího řádu, a povolil členským státům, které ve sporech vystupují jako vedlejší účastníci, předložit spisy vedlejšího účastníka.
- 16 Podáními došlými kanceláři Soudu 15. září, 21. října a 7. listopadu 2008 požádaly Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Francouzská republika a Komise

v tomto pořadí o vstup do řízení ve věci T-332/08 jako vedlejší účastníci na podporu Rady. Usneseními z 10. října, 17. listopadu a 1. prosince 2008 předsedkyně druhého senátu Soudu povolila jejich vedlejší účastenství.

- 17 Usneseními předsedy Soudu ze dne 27. srpna a 17. září 2008 byly zamítnuty návrhy na předběžná opatření předložené žalobkyní, přičemž rozhodnutí o nákladech řízení bylo odloženo.
- 18 Ve věci T-246/08 došla žalobní odpověď dne 30. července 2008 a spisy vedlejších účastníků Francouzské republiky a Spojeného království Velké Británie a Severního Irsku byly předloženy dne 2. října 2008.
- 19 Ve věci T-332/08 žalobní odpověď došla dne 6. října 2008. Spojené království Velké Británie a Severního Irsku a Francouzská republika předložily své spisy vedlejšího účastníka v tomto pořadí 28. října a 8. prosince 2008.
- 20 Usnesením předsedkyně druhého senátu Soudu ze dne 15. prosince 2008 byly věci T-246/08 a T-332/08 spojeny v souladu s článkem 50 jednacího řádu Soudu pro účely ústní části řízení a rozsudku.
- 21 Dne 12. ledna 2009 předala žalobkyně Soudu dopis od BMI týkající se vztahů BMI se subjekty určenými v napadeném rozhodnutí. Rozhodnutím ze dne 14. ledna 2009 Soud rozhodl o nezařazení dotčeného dokumentu do spisu.

22 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na otázky položené Soudem byly vyslechnuty na jednání konaném dne 20. ledna 2009.

23 Žalobkyně navrhuje, aby Soud:

– ve věci T-246/08:

– zrušil bod 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týká;

– uložil Radě náhradu nákladů řízení;

– ve věci T-332/08:

– zrušil bod 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se jí týká;

– bude-li se Soud domnívat, že použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 je povinné, rozhodl o jeho nepoužitelnosti podle článku 241 ES;

– uložil Radě náhradu nákladů řízení.

24 Rada navrhuje, aby Soud:

– zamítl žalobu;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

25 Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Komise navrhují, aby Soud zamítl žalobu.

26 Francouzská republika navrhuje, aby Soud zamítl žalobu a uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K přípustnosti

K přípustnosti tvrzení žalobkyně, podle kterých se BMI nepodílí na financování šíření jaderných zbraní

- 27 Jednak je třeba podotknout, že žalobkyně se ve svých žalobách omezila pouze na tvrzení, podle kterého se BMI nepodílí na financování šíření jaderných zbraní. Přitom takové tvrzení neumožňuje splnit požadavky čl. 44 odst. 1 písm. c) jednacího řádu Soudu, podle kterého musí žaloba obsahovat stručný popis uplatněných žalobních důvodů. Toto tvrzení tedy nemůže být považováno za přípustný žalobní důvod.
- 28 Dále žalobkyně v odpověď na otázku položenou Soudem na jednání tvrdila, že za předpokladu, že by dokument, který předala Soudu dne 12. ledna 2009, byl připuštěn do spisu, uplatnila by žalobní důvod vycházející z toho, že se BMI nepodílí na financování šíření jaderných zbraní. Přitom i za předpokladu, že by byl takový žalobní důvod uplatněn, byl by každopádně nepřipustný.
- 29 Žalobkyně totiž v dopise doprovázejícím dokument předaný Soudu dne 12. ledna 2009 ani na jednání neuvedla důvod, pro který nemohla uplatnit dotčený žalobní důvod v průběhu písemné části řízení, třebaže z důvodů uvedených v bodě 11 výše jasné vyplývá, že Rada při přijetí napadeného rozhodnutí vycházela z údajné účasti BMI na financování šíření jaderných zbraní. Za těchto okolností, a i za předpokladu, že by byl dotčený žalobní důvod uplatněn v dopise žalobkyně ze dne 12. ledna 2009 či na jednání, byl by v každém případě nepřipustný na základě čl. 48 odst. 2 jednacího řádu, který zakazuje předkládat v průběhu řízení nové důvody, které se nezakládají na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení.

- 30 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že jelikož žalobkyně neuplatnila přípustný žalobní důvod, kterým by zpochybnila opodstatněnost konstatování Rady, podle kterého se BMI podílí na financování šíření jaderných zbraní, není tato otázka předmětem projednávaných sporů.

K přípustnosti námitky protiprávnosti vznesené žalobkyní

- 31 Komise na jednání zpochybnila přípustnost námitky protiprávnosti vznesené žalobkyní ve věci T-332/08 a zdůraznila, že byla předložena v odpověď na argumenty uplatněné Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska ve věci T-246/08. Komise má za to, že taková „procesní technika“ může mít negativní důsledky pro řádný výkon spravedlnosti, zejména v rámci rozhodování ve zrychleném řízení.
- 32 Nicméně je třeba podotknout, že jednací řád ani judikatura nevyklučují přípustnost druhé žaloby na neplatnost podané tímž žalobcem. Podléhá nicméně dvěma podmínkám souvisejícím s dodržením lhůty pro podání žaloby a s absencí překážky věci zahájené.
- 33 V tomto ohledu není jednak zpochybňováno, že žaloba ve věci T-332/08 byla podána ve lhůtě.
- 34 Dále z judikatury vyplývá, že k tomu, aby mohla být žaloba prohlášena za nepřípustnou z důvodu překážky věci zahájené, musí splňovat tři podmínky: musí v ní stát proti sobě titíž účastníci řízení jako v dřívější žalobě, musí mít tentýž účel a být podána na základě týchž žalobních důvodů (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 19. září 1985, Hoogovens Groep v. Komise, 172/83 a 226/83, Recueil, s. 2831, bod 9; usnesení

Soudního dvora ze dne 1. dubna 1987, Ainsworth a další v. Komise, 159/84, 267/84, 12/85 a 264/85, Recueil, s. 1579, body 3 a 4, a rozsudek Soudního dvora ze dne 22. září 1988, Francie v. Parlament, 358/85 a 51/86, Recueil, s. 4821, bod 12).

- 35 Jsou-li v projednávaném případě účastníci sporů vyplývajících z žalob podaných ve věcech T-246/08 a T-332/08 totožní, první žaloba směřuje pouze ke zrušení napadeného rozhodnutí, zatímco druhá směřuje rovněž k tomu, aby byl čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 prohlášen za nepoužitelný. Stejně tak, blíží-li se první žalobní důvod uplatněný ve věci T-332/08 prvnímu žalobnímu důvodu uplatněnému ve věci T-246/08, jelikož se týká tvrzeného porušení zásady proporcionality, není nicméně totožný, zejména s ohledem na novou otázku týkající se výkladu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007. Mimoto, druhý žalobní důvod předložený ve věci T-332/08, týkající se údajného porušení povinnosti uvést odůvodnění, se odlišuje od žalobních důvodů ve věci T-246/08. Za těchto okolností nelze mít za to, že jsou splněny podmínky stanovené judikaturou k tomu, aby žaloba ve věci T-332/08 byla prohlášena za nepřípustnou z důvodu překážky věci zahájené.
- 36 Nakonec je třeba poznamenat, že v rámci zrychleného řízení postihují případné negativní důsledky pro řádný výkon spravedlnosti především zájmy účastníka řízení, který předložil návrh na tento druh řízení, vzhledem k delším lhůtám pro rozhodnutí vyplývajícím z postupného podání dvou žalob. Přitom v projednávaném případě byly jak žaloby, tak návrhy na jejich projednání v rámci zrychleného řízení předloženy žalobkyní, která si mimoto byla, jak vyplývá z jejích písemností, těchto případných negativních důsledků vědoma.
- 37 S ohledem na vše, co bylo uvedeno výše, je námitku protiprávnosti vznesenou žalobkyní třeba považovat za přípustnou.

K věci samé

- 38 Ve věci T-246/08 žalobkyně předložila úvodní poznámky týkající se rozsahu soudního přezkumu, který musí Soud v projednávaném případě provést, jakož i dva žalobní důvody, z nichž první vychází z porušení zásady proporcionality a druhý z porušení zásady „zákazu diskriminace“.
- 39 Ve věci T-332/08 uplatňuje žalobkyně dva žalobní důvody. Prostřednictvím prvního tvrdí, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 nemusí být použit povinně, jelikož Rada má při jeho provádění prostor pro uvážení. Pokud by se Soud nicméně domníval, že uvedené ustanovení musí být použito povinně, žalobkyně tvrdí, že je v rozporu se zásadou proporcionality, a tedy na základě článku 241 ES nepoužitelné. Druhým žalobním důvodem žalobkyně uplatňuje porušení povinnosti uvést odůvodnění.
- 40 Rada a vedlejší účastníci řízení zpochybňují opodstatněnost žalobních důvodů uplatňovaných žalobkyní.
- 41 Soud se domnívá, že dříve, než se bude zabývat otázkou výkladu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, která je určující pro způsob přezkumu těch bodů žaloby, které se týkají se porušení zásady proporcionality, je třeba posoudit žalobkyní vznesenou úvodní otázku.

K rozsahu soudního přezkumu

– Argumenty účastníků řízení

- 42 Žalobkyně tvrdí, že je třeba, aby Soud provedl důkladný přezkum legality napadeného rozhodnutí, zejména s ohledem na závažné důsledky, které z něho pro ni vyplývají.
- 43 Rada, podporovaná Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, upozorňuje, že má širokou posuzovací pravomoc, co se týče poznatků, které mají být zohledněny za účelem přijetí omezujících hospodářských nebo finančních opatření.

– Závěry Soudu

- 44 Pokud jde o rozsah soudního přezkumu, musejí být v rámci nařízení č. 423/2007 rozlišovány dvě složky. Jednak totiž články nařízení č. 423/2007 stanovují obecná pravidla vymezující podmínky omezujících opatření, které toto nařízení zavádí. A dále příloha V nařízení č. 423/2007, která provádí výčet subjektů, kterých se týkají opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků přijatá na základě čl. 7 odst. 2 téhož nařízení, představuje soubor aktů uplatňujících výše uvedená obecná pravidla na konkrétní subjekty.
- 45 Co se týče první složky, Rada má širokou posuzovací pravomoc, pokud jde o skutečnosti, které mají být zohledněny při přijímání hospodářských a finančních sankcí na základě článků 60 ES a 301 ES, v souladu se společným postojem přijatým v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP). Jelikož Soud Společenství

nemůže zejména nahradit posouzení Rady svým posouzením důkazů, skutečností a okolností odůvodňujících přijetí takových opatření, musí se přezkum vykonávaný Soudem omezit na ověření dodržení procesních pravidel a pravidel týkajících se odůvodnění, věcné správnosti skutkových zjištění, jakož i neexistence zjevně nesprávného posouzení skutkového stavu a zneužití pravomoci. Tento omezený přezkum se použije zejména na posouzení úvah o účelnosti, na kterých jsou taková opatření založena (viz obdobně rozsudek Soudu ze dne 12. prosince 2006, *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada*, T-228/02, Sb. rozh. s. II-4665, bod 159).

- ⁴⁶ Pokud jde o přezkum legality rozhodnutí, kterým je subjekt zapsán na seznam v příloze V nařízení č. 423/2007 na základě jeho čl. 7 odst. 2, Soudu přísluší, aby zejména ověřil, s ohledem na důvody směřující ke zrušení vznesené dotčeným subjektem nebo uplatněné bez návrhu, zda projednávaný případ odpovídá některé ze čtyř hypotéz uvedených v čl. 7 odst. 2 písm. a) až d) nařízení č. 423/2007. To znamená, že soudní přezkum legality dotčeného rozhodnutí se vztahuje na posouzení skutečností a okolností dovolávaných na jeho odůvodnění, stejně jako na ověření důkazů a informací, na nichž je toto posouzení založeno. Soud se musí rovněž v tomto ohledu ujistit o dodržování práva na obhajobu a požadavku odůvodnění, jakož i případně o opodstatněnosti naléhavých důvodů výjimečně dovolávaných Radou za účelem jejich nerespektování (viz obdobně výše uvedený rozsudek *Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada*, bod 154).

K výkladu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007

– Argumenty účastníků řízení

- ⁴⁷ Žalobkyně tvrdí, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 nemusí být povinně použit, to znamená, že nemůže být systematicky uplatňován na veškeré právnické osoby vlastněné nebo ovládané subjekty, jejichž finanční prostředky byly zmrazeny na základě

čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo b) téhož nařízení, jelikož Rada má podle žalobkyně v tomto ohledu prostor pro uvážení, a je tedy povinna zohlednit zvláštní situaci každého z dotčených subjektů.

48 V tomto ohledu zaprvé tvrdí, že opačný výklad by byl neslučitelný s judikaturou Soudu, podle které, pokud jde o opatření směřující k zmrazení finančních prostředků, je příslušný orgán povinen zkoumat pečlivě a nestranně všechny rozhodné skutečnosti projednávaného případu a dostatečným způsobem odůvodnit své rozhodnutí (rozsudek Soudu ze dne 23. října 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada*, T-256/07, Sb. rozh. s. II-3019, bod 139).

49 Systematické zmrazování finančních prostředků totiž podle ní nerespektuje taková specifika vlastněného nebo ovládaného subjektu, jakými jsou stupeň jeho provozní nezávislosti, dohled, který je něj uplatňován, nebo neexistence spojitosti jeho činností s šířením jaderných zbraní. Stejně tak je neslučitelné s judikaturou Soudního dvora, podle které se mohou omezující opatření přijatá podle článků 60 ES a 301 ES týkat pouze třetích zemí, přičemž tento pojem může zahrnovat vedoucí představitele takové země i jednotlivce a subjekty, kteří jsou s těmito představiteli spojeni nebo jsou jimi přímo či nepřímo ovládáni (rozsudek Soudního dvora ze dne 3. září 2008, *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise*, C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351, bod 166).

50 Nutnost posuzování případ od případu je rovněž podpořena jednak stanoviskem generálního advokáta Poiaresse Madura předcházejícím výše uvedenému rozsudku *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* (Sb. rozh. s. I-6351), a dále čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, který vyžaduje, aby pro každý subjekt, a v důsledku toho pro každý vlastněný nebo ovládaný subjekt byly uvedeny konkrétní důvody.

51 Zadruhé, s ohledem na obsah nařízení č. 423/2007 není systematické zmrazování finančních prostředků všech vlastněných nebo ovládaných dceřiných společností nezbytné k zajištění účinnosti opatření přijatých vůči mateřskému subjektu. Účinkem ustanovení čl. 5 odst. 1, čl. 7 odst. 3 a 4, čl. 13 odst. 1 a článku 16 nařízení č. 423/2007 je

totiž skutečnost, že dceřiné společnosti usazené v Evropské unii je znemožněno jednat na přímé či nepřímé pokyny mateřského subjektu.

52 Zatřetí, žalobkyně odkazuje na své zvláštní postavení. V tomto ohledu jednak tvrdí, že dodržuje všechny režimy sankcí, omezující opatření a platné právní úpravy. Dále, vzhledem k tomu, že se jak právně, tak funkčně odlišuje od své mateřské společnosti a že je podrobena dohledu FSA, není ji BMI schopna ovládat v rozporu s právem.

53 A nakonec žalobkyně, začtvrté, tvrdí, že praxí Rady není systematické zmrazování finančních prostředků všech dceřiných společností subjektů označených jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo b) nařízení č. 423/2007. BMI je tak jediným subjektem, kterého se týká napadené rozhodnutí, jehož dceřiným společností byly zmrazeny jejich finanční prostředky, na rozdíl například od Iran Electronic Industries, přestože ta má šest dceřiných společností. Stejně tak, přestože má BMI přibližně dvacet dceřiných společností v různých průmyslových odvětvích, předmětem zmrazení finančních prostředků byly pouze dvě z nich, mezi nimi žalobkyně.

54 Závěrem žalobkyně tvrdí, že bylo-li by použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 povinné, porušovalo by zásadu proporcionality. Přitom „dává-li znění sekundárního práva možnost více než jednoho výkladu“, je třeba upřednostnit výklad, který je v souladu s obecnými zásadami práva Společenství. Proto je podle žalobkyně třeba mít za to, že uvedené ustanovení poskytuje Radě prostor pro uvážení, pokud jde o zmrazení finančních prostředků dceřiné společnosti subjektu podílejícího se na šíření jaderných zbraní.

55 Rada, podporovaná vedlejšími účastníky řízení, tvrdí, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 „jednoznačně“ stanoví, že důsledkem zmrazení finančních prostředků

subjektu je „bezpodmínečně“ i zmrazení finančních prostředků všech subjektů jím vlastněných nebo ovládaných, aniž by v tomto ohledu mohla být vykonávána jakákoliv posuzovací pravomoc.

- 56 Rada dodává, že pokud by argument, podle kterého zmrazení finančních prostředků BMI postačuje k tomu, aby zabránilo žalobkyni převádět jí finanční prostředky, byl správný, zmrazení finančních prostředků by nebylo odůvodněné nikdy, jelikož by stačilo zakázat podílet se na šíření jaderných zbraní, aniž by bylo nezbytné přijímat opatření směřující proti subjektům, u nichž existuje riziko nedodržení tohoto zákazu.
- 57 Rada mimoto upozorňuje, že BMI a její dceřiné společnosti, včetně žalobkyně, tvoří hospodářskou jednotku, což znamená, že použití opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků na dceřiné společnosti je nezbytné k zajištění účinnosti a donucovacího účinku opatření přijatých ve vztahu k BMI a v konečném důsledku vůči Íránské islámské republice. Rada v tomto kontextu tvrdí, že jelikož není Společenství nadáno extraterritoriálními pravomocemi, účinky napadeného rozhodnutí budou záviset především na jeho uplatnění na dceřiné společnosti a pobočky BMI usazené v Evropské unii.
- 58 Rada dále v odpověď na argument žalobkyně, podle kterého neprovádí systematické zmrazení finančních prostředků všech dceřiných společností subjektů, kterých se týkají opatření směřující k zmrazení finančních prostředků, tvrdí, že takové dceřiné společnosti mohou být založeny kdykoliv, takže je není vždy možné identifikovat.
- 59 Spojené království Velké Británie a Severního Irska sdílí stanovisko Rady. Mimo argumenty předložené Radou vychází zprv z formulace čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, podle které „se zmrazují“ finanční prostředky určitých subjektů. Zadruhé tvrdí, že by nebylo logické, kdyby nařízení č. 423/2007 stanovilo odlišné zacházení podle toho, zda finanční prostředky patří mateřské společnosti, nebo jím vlastněnému či ovládanému subjektu, navzdory tomu, že tento subjekt je mateřskou společností skutečně ovládan. Zatřetí, argument týkající se čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007 pouze vyvolává otázku, zda se může Rada spokojit s uvedením konkrétních a individuálních

důvodů pro zmrazení finančních prostředků mateřského subjektu a následným určením držení nebo ovládaného subjektu jako takového v příloze V uvedeného nařízení, bez jakéhokoliv dalšího odůvodnění.

- 60 Francouzská republika sdílí stanovisko Rady a současně tvrdí, co se týče argumentu vycházejícího z čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, že Rada není povinna uvádět konkrétní a individuální důvody týkající se dceřiných společností subjektu, kterého se týká opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků.

– Závěry Soudu

- 61 Úvodem je třeba připomenout, že při výkladu ustanovení práva Společenství je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale rovněž jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (rozsudek Soudního dvora ze dne 17. listopadu 1983, Merck, 292/82, Recueil, s. 3781, bod 12).
- 62 Pokud jde o znění čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, je v něm stanoveno, že „[se zmrazují] veškeré [finanční prostředky], které náležejí [subjektům], které byly v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. b) společného postojem 2007/140[...] označeny jako [...] [subjekt], který vlastní nebo ovládá [subjekt označený jako podílejší se na šíření jaderných zbraní]“. K této formulaci je třeba uvést dvě poznámky.
- 63 Jednak je tak na základě výrazu „zmrazují se“ uplatnění opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků i na vlastněné nebo ovládané subjekty povinné, neboť Rada nemá v tomto ohledu prostor pro uvážení. Kdyby totiž zákonodárce zamýšlel svěřit Radě takový prostor pro uvážení, dal by svoji vůli najevo použitím výslovného výrazu v tomto smyslu, jako například „mohou být zmrazeny“.

- 64 Dále musí Rada při přijímání rozhodnutí podle čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 provést posouzení okolností daného případu, aby mohla určit, které subjekty mohou být považovány za vlastněné nebo ovládané subjekty.
- 65 Kontext, do kterého spadá čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, a zejména obecná systematika čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení potvrzují analýzu znění tohoto ustanovení. Jelikož je výraz „byly označeny“ uveden v jeho úvodní části, je třeba mít za to, že obdobně jako v každém ze čtyř případů uvedených pod písmeny a) až d) je postavení „vlastněného nebo ovládaného“ subjektu předmětem posouzení Rady případ od případu.
- 66 A konečně, výklad vyplývající z analýzy znění a analýzy kontextu je slučitelný s cílem sledovaným nařízením č. 423/2007, a sice snahou zabránit šíření jaderných zbraní a obecněji zachovat mezinárodní mír a bezpečnost s ohledem na závažnost rizika představovaného šířením jaderných zbraní.
- 67 S ohledem na vše, co bylo uvedeno výše, je třeba dojít k závěru, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 ukládá Radě zmrazit finanční prostředky subjektu, který je „vlastněn nebo ovládan“ subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 1 písm. a) nebo písm. b) téhož nařízení, přičemž Rada posuzuje případ od případu, zda jsou dotčené subjekty „vlastněny nebo ovládaný“.
- 68 Argumenty uplatněné žalobkyní nemohou tento závěr zpochybnit.

69 Zprvé, jelikož má Rada posuzovat, zda je subjekt „vlastněn nebo ovládan“, je tak nucena zohlednit veškeré rozhodující poznatky daného případu, jakými jsou stupeň provozní nezávislosti dotčeného subjektu nebo případný dopad dohledu, kterému je podroben ze strany veřejného orgánu. Naopak povaha činnosti dotčeného subjektu a případná neexistence spojitosti mezi touto činností a šířením jaderných zbraní není v tomto kontextu rozhodujícím kritériem, jelikož přijetí opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků vlastněného nebo ovládaného subjektu není odůvodněno, jak vyplývá z níže uvedeného bodu 103, skutečností, že se tento subjekt sám podílí na šíření jaderných zbraní. Stejně tak okolnost, podle které je cílem omezujících opatření přijatých na základě nařízení č. 423/2007 zamezení jakékoliv finanční a technické podpory jaderným činnostem a vývoji nosičů jaderných zbraní Íránské islámské republiky, které představují riziko šíření jaderných zbraní, nutně znamená, že uvedená opatření byla přijata vůči třetímu státu, takže musejí být považována za slučitelná s výkladem článků 60 ES s 301 ES podaným ve výše uvedeném rozsudku Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise.

70 Co se týče povinnosti uvést odůvodnění, uložené Radě čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, z níže uvedených bodů 143 až 146 vyplývá, že Rada je povinna uvést důvody, které ji vedly k domněnce, že subjekt je „vlastněn nebo ovládan“ subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní a že v důsledku toho musejí být podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 zmrazeny jeho finanční prostředky. Touto povinností není dotčena skutečnost, že jakmile Rada dojde k závěru, že podmínky zakotvené tímto ustanovením jsou splněny, je povinna přijmout opatření směřující k zmrazení finančních prostředků dotčeného subjektu.

71 Zadruhé, ustanovení nařízení č. 423/2007 uváděná žalobkyní stanovují především zákaz provádět transakce se subjekty označenými jako podílející se na šíření jaderných zbraní nebo účastnit se jich, dále povinnost transparentnosti a spolupráce s příslušnými orgány, a konečně povinnost členských států stanovit sankce uplatnitelné v případě porušení téhož nařízení. Tato ustanovení byla sice přijata za účelem dosažení cílů Rady. Nicméně pouhá existence pravidel zakazujících provádět transakce se subjekty označenými jako podílející se na šíření jaderných zbraní a stanovujících povinnosti

a případné sankce za jejich nedodržení nezaručuje, že k takovým transakcím případně nedojde ze strany subjektu vlastněného nebo ovládaného subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní. Tato okolnost tudíž neumožňuje mít za to, že by jakékoliv další opatření, jako například zmrazení finančních prostředků subjektů vlastněných nebo ovládaných subjekty označenými jako podílející se na šíření jaderných zbraní, bylo nadbytečné.

- 72 Zatřetí, argumenty vycházející ze zvláštní situace žalobkyně se netýkají způsobu, jakým je třeba vykládat čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, ale v podstatě pochybení, kterého se Rada měla dopustit při uplatnění téhož ustanovení na žalobkyni. Tyto argumenty tudíž v této fázi přezkumu nejsou relevantní. Budou posouzeny v další části tohoto rozsudku jako samostatný žalobní důvod (viz body 119 až 129).
- 73 Začtvrté, co se týče argumentu, podle kterého není praxí Rady systematické zmrazení finančních prostředků všech dceřiných společností subjektů označených jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) nařízení č. 423/2007, je třeba nejprve podotknout, že jak vyplývá z níže uvedeného bodu 123, Rada může legitimně neuplatnit čl. 7 odst. 2 písm. d) výše uvedeného nařízení na subjekty, které dle jejího názoru nesplňují kritéria pro použití tohoto ustanovení, navzdory skutečnosti, že jsou dceřinými společnostmi subjektů označených jako podílející se na šíření jaderných zbraní.
- 74 Dále, jak upozorňují Rada a Francouzská republika, není možné každopádně určit veškeré subjekty vlastněné nebo ovládané subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní.
- 75 A konečně, i za předpokladu, že Rada skutečně opomenula přijmout opatření směřující k zmrazení finančních prostředků vůči určitým subjektům vlastněným nebo ovládaným subjekty označenými jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2

písm. a) nebo b) nařízení č. 423/2007, je třeba jednak poznamenat, že jelikož je Rada povinná dodržovat toto nařízení, její odchylná praxe ho nemůže platně měnit, a tedy *a fortiori* nemůže vzbuzovat legitimní očekávání u dotčených subjektů. Dále, vychází-li dotčený argument z porušení zásady rovného zacházení, je třeba připomenout, že tato zásada musí být uplatněna společně se zásadou legality, podle níž nikdo nemůže ve svůj prospěch uplatňovat protiprávnost, k níž došlo ve prospěch jiné osoby (rozsudky Soudu ze dne 14. května 1998, SCA Holding v. Komise, T-327/94, Recueil, s. II-1373, bod 160; Mayr-Melnhof v. Komise, T-347/94, Recueil, s. II-1751, bod 334, a ze dne 20. března 2002, LR AF 1998 v. Komise, T-23/99, Recueil, s. II-1705, bod 367). I za předpokladu, že by případné protiprávní jednání Rady v jiných případech bylo prokázáno, nemůže být tudíž úspěšně uplatňováno na podporu stanoviska žalobkyně.

⁷⁶ Za těchto okolností není relevantní judikatura, podle které, je-li možný více než jeden výklad znění sekundárního předpisu Společenství, je třeba dát přednost výkladu, podle něhož je ustanovení v souladu se Smlouvou, před výkladem, který vede ke zjištění, že ustanovení je se Smlouvou o ES neslučitelné (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. prosince 1983, Komise v. Rada, 218/82, Recueil, s. 4063, bod 15). V projednávaném případě totiž není ohledně výkladu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 pochyb.

⁷⁷ Mimoto, argumenty žalobkyně týkající se údajné neslučitelnosti výkladu přijatého v bodě 67 výše se zásadou proporcionality budou posouzeny dále v tomto rozsudku, v rámci přezkumu námítky protiprávnosti týkající se čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 vznesené žalobkyní ve věci T-332/08.

K námitce protiprávnosti týkající se čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007

– Argumenty účastníků řízení

- 78 Žalobkyně tvrdí, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 je v rozporu se zásadou proporcionality a musí být v důsledku toho na základě článku 241 ES prohlášen v projednávaném případě za nepoužitelný. V důsledku toho musí být podle ní napadené rozhodnutí zrušeno pro nedostatek právního základu.
- 79 Na doložení svého stanoviska žalobkyně zaprvé tvrdí, že neslučitelnost čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 se zásadou proporcionality vyplývá z argumentů uvedených v bodech 48 až 54 výše.
- 80 Zadruhé, zmrazení finančních prostředků veškerých subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) nařízení č. 423/2007 nemá „racionální spojitost“ s cílem spočívajícím v zabránění šíření jaderných zbraní a jeho financování.
- 81 V tomto ohledu žalobkyně nejprve připomíná, že je bankou Spojeného království odlišující se od své mateřské společnosti a že dodržuje veškeré použitelné právní předpisy. Upřesňuje, že podléhala týmž povinnostem jako ostatní banky Společenství, co se týče omezujících opatření vůči Íránské islámské republice, a že se jim podrobila. Vzhledem k tomu, že nebylo prokázáno nebo tvrzeno, že se žalobkyně podílí na financování šíření jaderných zbraní, že důvody uvedené v napadeném rozhodnutí na ni výslovně neodkazují a že ona sama ani BMI nebyly určeny rezolucí 1803 (2008) Rady bezpečnosti jako subjekty podporující šíření jaderných zbraní, automatické uplatnění opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků stanoveného v čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 nesleduje cíl zabránění šíření jaderných zbraní.

- 82 A dále, zmrazení finančních prostředků žalobkyně nemá dopad na šíření jaderných zbraní, jelikož se žalobkyně nepodílí na jeho financování a přijatá opatření nemohou změnit přístup iránských orgánů. V tomto ohledu žalobkyně mimoto tvrdí, že se každopádně podrobí napadenému rozhodnutí, pokud jde o BMI a ostatní subjekty, kterých se týkají omezující opatření, což znamená, že jediným důsledkem zmrazení jejich finančních prostředků je to, že je jí zabráněno v provádění transakcí se subjekty nepodílejícími se na šíření jaderných zbraní. Stejně tak zákaz, aby žalobkyně prováděla transakce, nevyvolává hospodářský tlak na financování šíření jaderných zbraní, jelikož její činnost spočívá převážně v investování iránského kapitálu do aktiv nacházejících se mimo tuto zemi.
- 83 A konečně, žalobkyně se domnívá, že argument Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, podle kterého sleduje zmrazení finančních prostředků vlastněných nebo ovládaných subjektů rovněž cíl vytvoření hospodářského tlaku na BMI a Íránskou islámskou republiku, je nesprávný, neboť takový výklad není s ohledem na znění a rozsah působnosti nařízení č. 423/2007 odůvodněn.
- 84 Zatřetí, zmrazení finančních prostředků veškerých subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) nařízení č. 423/2007 není nejméně omezujícím opatřením umožňujícím dosažení cíle spočívajícího v zabránění šíření jaderných zbraní nebo jeho financování či zachování obezřetnosti ve vztahu k žalobkyni.
- 85 V tomto kontextu žalobkyně nejprve tvrdí, že zmrazení jejich finančních prostředků ji zbavuje možnosti provádět transakce, a působí tak závažnou újmu jejím financím a pověsti. Použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 tak představuje nepřiměřený zásah do práva žalobkyně na pokojné užívání jejího majetku, do její svobody poskytovat finanční služby v Evropské unii a do volného pohybu kapitálu a plateb.

- 86 Článek 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 je dále nepřiměřený vzhledem k rezoluci 1803 (2008), kterou má provádět. Účinky tohoto ustanovení totiž překračují požadavek zakotvený bodem 10 této rezoluce, který se omezuje na to, že vyzývá státy k zachování obezřetnosti, pokud jde o činnosti BMI a jejich dceřiných společností.
- 87 A konečně, žalobkyně zdůrazňuje, že stávající opatření dohledu a kontroly jsou přiměřená, a současně tvrdí, že k dosažení sledovaného cíle by mohla být alternativně či kumulativně uplatňována další opatření, méně omezující než zmrazení jejich finančních prostředků. V tomto ohledu žalobkyně ve svých písemnostech zmínila posílení dohledu nad tím, zda dodržuje omezující opatření, zesílený požadavek transparentnosti, pokud jde o její činnosti, zejména co se týče podrobností o dotyčných účtech a transakcích, přijetí opatření směřujících k tomu, aby byla její situace pravidelně přezkoumávána, a posílení spolupráce s FSA a finančním akčním výborem Spojeného království. Na jednání ještě uvedla předběžné schválení transakcí a dohled nad nimi ze strany nezávislého zmocněnce, jakož i úplný zákaz transakcí s Íránem.
- 88 Rada, podporovaná vedlejšími účastníky, tvrdí, že zmrazení finančních prostředků žalobkyně je spojeno s cílem spočívajícím v zabránění šíření jaderných zbraní, jelikož toto zmrazení je nezbytné k zajištění toho, aby opatření přijatá v tomto rámci vůči mateřské společnosti BMI byla účinná a nebyla obcházena. Rada v tomto kontextu zdůrazňuje, že žalobkyně je společností BMI skutečně ovládána. Podle Rady by tudíž finanční prostředky žalobkyně mohly být přímo či nepřímo použity na podporu šíření jaderných zbraní, takže je zmrazení těchto finančních prostředků nezbytné, zejména k zabránění tomu, aby byla opatření směřující proti BMI obcházena převody prováděnými žalobkyní ve prospěch BMI nebo jejich jiných dceřiných společností či poboček, případně prostřednictvím třetích osob, jejichž spojení s BMI by nebylo známo.
- 89 V tomto ohledu Rada rovněž upozorňuje, že jelikož není Společenství nadáno extraterritoriálními pravomocemi, účinek napadeného rozhodnutí bude záviset především na jeho uplatnění na pobočky a dceřiné společnosti BMI usazené v Evropské unii, včetně žalobkyně.

- 90 Rada dodává, že alternativní opatření navrhovaná žalobkyní nezaručují dosažení sledovaného cíle. Například povinné informování o podrobnostech účetnictví a dotyčných transakcí by bylo neúčinné ve vztahu k již uskutečněným transakcím. Stejně tak zesílení spolupráce s vnitrostátními orgány by nebránilo uskutečňování transakcí prostřednictvím třetích osob, jejichž účast na šíření jaderných zbraní by nebyla známa.
- 91 Rada rovněž tvrdí, že pokud žalobkyně utrpěla v důsledku přijetí napadeného rozhodnutí určitou újmu, její existence během období, kdy budou její finanční prostředky zmrazeny, nebude ohrožena. V tomto ohledu uvádí výjimky stanovené v člancích 9 a 10 nařízení č. 423/2007, jakož i rozsáhlé finanční rezervy BMI a skutečnost, že četné obchodní banky prošly obdobím, ve kterých nevykazovaly zisk. Co se týče újmy na pověsti žalobkyně, Rada se domnívá, že ta vyplývá již z rezoluce 1803 (2008), ve které byly jak BMI, tak její pobočky a dceřiné společnosti výslovně zmíněny.
- 92 Rada uzavírá, že s ohledem na význam zachování míru a mezinárodní bezpečnosti, odmítnutí Íránské islámské republiky zastavit šíření jaderných zbraní a ovládnutí žalobkyně subjektem, který se na tomto šíření podílí, není zmrazení finančních prostředků žalobkyně nepřiměřené.
- 93 Vedle argumentů předložených Radou tvrdí Spojené království Velké Británie a Severního Irska, že zmrazení finančních prostředků subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) nařízení č. 423/2007 sleduje rovněž cíl vytvoření hospodářského tlaku na BMI, a v důsledku toho na Íránskou islámskou republiku. Přitom z pokračující hospodářské činnosti žalobkyně by měla nadále prospěch BMI, a to jak finančně, tak prostřednictvím pověsti a účasti žalobkyně na trhu.

- 94 Stejně tak, podle Spojeného království Velké Británie a Severního Irska nebylo napadené rozhodnutí přijato za účelem provedení rezoluce 1803 (2008), ale čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007, který je sám určen k dosažení cílů rezoluce 1737 (2006). Skutečnost, že zmrazení finančních prostředků žalobkyně a BMI nebylo v rezoluci 1803 (2008) požadováno, mimoto neznamená, že Rada nemohla o takovém opatření rozhodnout.
- 95 Co se týče dopadu napadeného rozhodnutí na žalobkyni, Spojené království Velké Británie a Severního Irska uvádí, že žalobkyni již bylo poskytnuto více než sto povolení podle článků 9 a 10 nařízení č. 423/2007. V důsledku toho není existence žalobkyně ohrožena.
- 96 Francouzská republika dodává, že účinnost méně omezujících opatření navrhovaných žalobkyní předpokládá vztah založený na vzájemné důvěře. Přitom takový vztah je se společností ovládanou BMI nemožný.
- 97 Krom toho, podle Francouzské republiky je skutečnost, že žalobkyně musí dodržovat omezující opatření a že za porušení použitelných pravidel jsou ukládány trestní sankce, nerelevantní. Omezující opatření mají totiž preventivní účel, zatímco k uložení trestních sankcí dochází až *a posteriori*. Krom toho, zatímco omezující opatření se týkají žalobkyně, případné zahájení trestního řízení s jedním z jejich zaměstnanců by se jí nedotýkalo.

– Závěry Soudu

- 98 Úvodem je třeba podotknout, že projednávaná námitka protiprávnosti spočívá ve zpochybnění slučitelnosti jednoho z obecných pravidel vymezujících podmínky omezujících opatření zavedených nařízením č. 423/2007, a sice jeho čl. 7 odst. 2 písm. d), který Radě ukládá, jak vyplývá z bodů 61 až 67, provést zmrazení finančních

prostředků subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílejší se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) téhož nařízení, se zásadou proporcionality. Z toho jednak plyne, že úvahy uvedené v bodě 45 výše se uplatní na rozsah přezkumu prováděného Soudem, a dále, obdobně k tomu, co bylo konstatováno v bodě 72, že argumenty týkající se vztahu existujícího mezi žalobkyní a BMI, jakož i zvláštního postavení žalobkyně jakožto banky Spojeného království nejsou v rámci přezkumu této námitky protiprávnosti relevantní. Naproti tomu musejí být zohledněny v rámci přezkumu žalobního důvodu, podle kterého nebylo použito čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 na žalobkyni odůvodněné. Tyto argumenty tedy budou posouzeny v bodech 119 až 129.

99 Je rovněž třeba konstatovat, že odkaz na rezoluci Rady bezpečnosti 1803 (2008) je nerelevantní. Na rozdíl od čl. 7 odst. 1 nařízení č. 423/2007 je totiž použití ustanovení jeho čl. 7 odst. 2 nezávislé na přijetí opatření směřujících k zmrazení finančních prostředků Radou bezpečnosti. Samotným cílem posledně uvedeného ustanovení je umožnit Radě přijmout, bude-li to považovat za odůvodněné, v rámci svých pravomocí vycházejících z článků 60 ES a 301 ES opatření směřující k zmrazení finančních prostředků subjektů, které nejsou předmětem obdobných opatření přijatých Radou bezpečnosti. Na rozdíl od tvrzení žalobkyně tudíž čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007 neprovádí rezoluci 1803 (2008), což znamená, že obsah této rezoluce nepředstavuje kritérium, s ohledem na které musí být posuzována slučitelnost čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 se zásadou proporcionality.

100 Podle judikatury je na základě zásady proporcionality, která je jednou z obecných zásad práva Společenství, legalita zákazu hospodářské činnosti podřízena podmínce, že zakazující opatření budou přiměřená a nezbytná k dosažení legitimních cílů sledovaných dotčenou právní úpravou, přičemž se rozumí, že pokud se nabízí volba mezi více přiměřenými opatřeními, je třeba zvolit nejméně omezující opatření a způsobené nepřímé následky nesmí být nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům (rozsudek Soudního dvora ze dne 13. listopadu 1990, Fedesa a další, C-331/88, Recueil, s. I-4023, bod 13). Ostatní argumenty žalobkyně je tedy třeba posuzovat s ohledem na tato kritéria.

- 101 V tomto ohledu, zaprvé, nakolik jsou argumenty žalobkyně týkající se výkladu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, shrnuté v bodech 48 až 54 výše, relevantní ve vztahu k přezkumu slučitelnosti téhož ustanovení se zásadou proporcionality, musejí být odmítnuty z důvodů uvedených v bodech 69 až 76.
- 102 Zadruhé, pokud jde o existenci spojitosti mezi čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 a sledovaným cílem, je třeba podotknout, že cílem nařízení č. 423/2007 je zabránit šíření jaderných zbraní a jeho financování a vytvořit tak tlak na Íránskou islámskou republiku, aby dotyčné činnosti ukončila. Tento cíl zapadá do obecnějšího rámce snah spojených se zachováním míru a mezinárodní bezpečnosti, a je tak v důsledku toho legitimní, což žalobkyně ostatně nezpochybňuje.
- 103 Na rozdíl od tvrzení žalobkyně je zmrazení finančních prostředků subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) nařízení č. 423/2007 spojeno s cílem uvedeným v předchozím bodě. Jsou-li totiž zmrazeny finanční prostředky subjektu označeného jako podílející se na šíření jaderných zbraní, existuje nezanedbatelné riziko, že bude vyvolávat tlak na subjekty, které vlastní nebo ovládá, za účelem obcházení účinku opatření, která se ho týkají, a pobízet je k tomu, aby mu přímo či nepřímo převáděly své finanční prostředky nebo uskutečňovaly transakce, které nemůže sám v důsledku zmrazení svých finančních prostředků provádět. Za těchto okolností je třeba mít za to, že zmrazení finančních prostředků subjektů vlastněných nebo ovládaných subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní je nezbytné a vhodné k zajištění účinnosti opatření přijatých vůči posledně uvedenému subjektu a toho, že tato opatření nebudou obcházena.
- 104 Existence rizika, které bylo uvedeno výše, umožňuje krom toho vysvětlit okolnost projednávanou na jednání, podle které se vlastněných nebo ovládaných subjektů týká nařízení č. 423/2007, přestože nejsou výslovně uvedeny v jeho bodech 2 a 6 odůvodnění, ve kterých jsou uvedena jednotlivá dotčená omezující opatření. Dále umožňuje vysvětlit to, že skutečnost, zda se vlastněný nebo ovládaný subjekt sám podílí na šíření jaderných zbraní či nikoliv, není relevantní.

105 Ostatní okolnosti uplatňované žalobkyní nemohou tento závěr změnit. Skutečnost, že na vlastněný nebo ovládaný subjekt nebyla v minulosti uplatněna disciplinární nebo správní opatření a že dodržoval režimy sankcí a platná omezující opatření, není v tomto ohledu relevantní, jelikož dokud se mateřského subjektu netýkalo opatření směřující k zmrazení finančních prostředků, mohly mu být s výhradou dodržování jiných použitelných pravidel převáděny finanční prostředky subjektů, které vlastní nebo ovládá, a mohl provádět transakce, které jsou nyní neslučitelné s přijatými omezujícími opatřeními. Neměl tudíž důvod vytvářet tlak na tyto subjekty. Stejně tak prohlášení vlastněného nebo ovládaného subjektu, podle kterého respektuje důsledky zmrazení finančních prostředků svého mateřského subjektu, neobsahuje dostatečné záruky, že případný tlak vytvářený posledně uvedeným subjektem nebude účinný.

106 Naopak, je třeba odmítnout tezi Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, podle které sleduje zmrazení finančních prostředků vlastněných nebo ovládaných subjektů rovněž cíl vytvoření hospodářského tlaku na Íránskou islámskou republiku prostřednictvím BMI tím, že zbavuje tuto společnost možností využívat zisk, pověst a postavení žalobkyně na trhu. Předmětem omezujících opatření zavedených nařízením č. 423/2007 totiž není vytvoření takového hospodářského tlaku. V tomto ohledu je třeba podotknout, že ačkoli je cílem těchto opatření, uvedených v bodech 2 a 6 odůvodnění nařízení č. 423/2007, vytvoření tlaku na Íránskou islámskou republiku, jedná se nicméně výhradně o omezení přijatá jako zajišťovací opatření, směřující k zabránění šíření jaderných zbraní a jeho financování. Nic v nařízení č. 423/2007 však neumožňuje mít za to, že tato opatření směřují k ovlivnění hospodářské situace dotyčných subjektů nad rámec toho, co je nezbytné k zabránění šíření jaderných zbraní a jeho financování.

107 Zatřetí, co se týče existence jiných opatření, méně omezujících než zmrazení finančních prostředků, která mohou být alternativně či kumulativně uplatňována k dosažení sledovaného cíle, je třeba především podotknout, že vhodnost opatření dohledu a kontroly existujících v okamžiku přijetí napadeného rozhodnutí vzhledem k riziku uvedenému v bodě 103 nebyla doložena.

- 108 Dále, posílení dohledu nad dodržováním omezujících opatření příslušnými orgány a zesílená spolupráce s nimi, požadavek na zvláštní transparentnost, pokud jde o činnosti žalobkyně, a přijetí opatření směřujících k tomu, aby byla její situace pravidelně přezkoumávána, jsou opatřeními *ex post*, týkajícími se již uskutečněných transakcí, a nelze tedy jejich prostřednictvím předcházet případným transakcím neslučitelným s přijatými omezujícími opatřeními. Je tomu tak tím spíše, že jejich účinnost předpokládá, aby příslušné orgány byly schopny zjistit, zda je druhá strana transakce ve spojení s BMI nebo jiným subjektem označeným jako podílejší se na šíření jaderných zbraní, či nikoliv.
- 109 A konečně, pokud jde o opatření uvedená poprvé na jednání, je třeba mít za to, že nemohou být zohledněna. Tím, že tato opatření byla uplatněna v průběhu řízení, aniž by bylo předloženo jakékoliv odůvodnění, byl totiž porušen čl. 48 odst. 2 a čl. 76a odst. 3 jednacího řádu. Proveditelnost předběžného schvalování operací a dohledu nad nimi ze strany nezávislého zmocněnce nebyla každopádně žalobkyní prokázána. Úplný zákaz transakcí s Íránem by zase nebyl každopádně účinný pro předcházení transakcím pomocí prostředníků usazených mimo tuto zemi, jejichž spojení s BMI by nebylo známo.
- 110 Za těchto okolností je třeba učinit závěr, že alternativní opatření navrhovaná žalobkyní nejsou vhodná k dosažení sledovaného cíle.
- 111 Co se týče, začtvrté, negativních důsledků způsobených žalobkyní, z judikatury vyplývá, že základní práva, která žalobkyně uplatňuje, a sice vlastnické právo a právo vykonávat hospodářskou činnost, nejsou absolutními výsadami a že jejich výkon může být předmětem omezení odůvodněných cíli obecného zájmu, které Společenství sleduje. Každé omezující opatření hospodářského nebo finančního charakteru tak zahrnuje již pojmově účinky, které se dotýkají vlastnických práv a svobodného výkonu výdělečných činností, a tím způsobuje újmy stranám, jejichž odpovědnost, co se týče situace, jež

vedla k přijetí dotčených opatření, nebyla prokázána. Důležitost cílů sledovaných spornou právní úpravou může odůvodňovat negativní důsledky, jakkoliv značné, pro určité subjekty (viz v tomto smyslu rozsudek Soudního dvora ze dne 30. července 1996, *Bosphorus*, C-84/95, Recueil, s. I-3953, body 21 až 23, a výše uvedený rozsudek *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise*, body 354 až 361).

112 V tomto ohledu je třeba uvést, že svobodný výkon hospodářské činnosti, jakož i vlastnické právo bankovního ústavu usazeného na území Společenství jsou zmrazením jeho finančních prostředků podstatně omezeny. Dotčený subjekt totiž nemůže uzavírat nové transakce se svými klienty, a pokud nemá specifické povolení, nemůže provádět žádné převody svých finančních prostředků. Nicméně, vzhledem k prvořadě důležitosti zachování míru a mezinárodní bezpečnosti má Soud za to, že způsobené negativní důsledky nejsou nepřiměřené vzhledem ke sledovaným cílům.

113 A konečně, pokud jde o žalobkyní uplatňovaný zásah do volného pohybu kapitálu a plateb, je třeba uvést, že článek 60 ES, který je součástí ustanovení upravujících tuto oblast, výslovně umožňuje Radě přijmout postupem podle článku 301 ES vůči třetím zemím okamžitá opatření v oblasti pohybu kapitálu a plateb. Přitom nařízení č. 423/2007 bylo přijato právě na základě těchto dvou ustanovení Smlouvy o ES, což značí, že omezení, která toto nařízení obsahuje, jsou součástí pravidel stanovujících meze volného pohybu kapitálu a plateb zakotveného uvedenou Smlouvou, a nemohou tedy s ním být neslučitelná.

114 S ohledem na výše uvedené je třeba uzavřít, že nebylo prokázáno, že by čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 byl neslučitelný se zásadou proporcionality. Proto je třeba námitku protiprávnosti vznesenou žalobkyní proti tomuto ustanovení zamítnout.

K postavení žalobkyně jako „vlastněného nebo ovládaného“ subjektu ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007

– Argumenty účastníků řízení

- 115 Žalobkyně tvrdí, že její zvláštní situace citelně omezuje ovládnání, které by vůči ní mohla vykonávat BMI, takže na ni není třeba uplatňovat čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007.
- 116 V tomto ohledu zaprvé tvrdí, že tvoří samostatný právní subjekt, odlišný od společnosti BMI, která zejména nevstupuje do jejího každodenního řízení. Zadruhé jak na žalobkyni, tak na její vedoucí pracovníky a zaměstnance se uplatňuje nařízení č. 423/2007 a ostatní omezující opatření, sankční režimy a použitelné právní úpravy a jsou jimi dodržovány. Zatřetí, podle anglického práva mají vedoucí pracovníci společnosti různé povinnosti vůči ní, a nikoliv vůči jejím akcionářům, a neodůvodněné propuštění vedoucího pracovníka by bylo protiprávní. Začtvrté, jakožto na banku Spojeného království je na žalobkyni uplatňován dohled FSA, zejména co se týče jejích vztahů s BMI, jakož i jmenování a skladby jejích řídicích pracovníků. Přitom ani žalobkyně, ani její vedoucí zaměstnanci nebyli předmětem opatření správní nebo disciplinární povahy ze strany FSA, jehož jeden z cílů spočívá v boji proti finanční kriminalitě, včetně financování terorismu a šíření jaderných zbraní. Zapáté, žalobkyně prohlašuje, že je připravena případně uzavřít dohodu, podle které by žádný její vedoucí pracovník nemohl být nahrazen bez souhlasu příslušných orgánů.
- 117 Rada, podporovaná vedlejšími účastníky, odkazuje na judikaturu v oblasti práva hospodářské soutěže a tvrdí, že jelikož je žalobkyně zcela vlastněná společností BMI, je jí účinně ovládnána, a neurčuje tudíž ve skutečnosti samostatně své chování. V tomto ohledu uplatňuje, že podle vši pravděpodobnosti byli vedoucí pracovníci žalobkyně jmenování společností BMI, musejí se jí zodpovídat a mohou jí být propuštěni.

118 Spojené království Velké Británie a Severního Irska doplňuje, že závazek nabízený žalobkyní není dostačující pro zamezení výkonu významné míry ovládnání žalobkyně společností BMI, jelikož není pravděpodobné, že by byl vykonatelný, mohl by být kdykoliv vypovězen a nemohl by být nadřazen použitelným pravidlům anglického společenstevního práva.

– Závěry Soudu

119 Úvodem je třeba podotknout, že tento žalobní důvod se týká legality rozhodnutí, kterým byla omezující opatření zavedená nařízením č. 423/2007 uplatněna na určitý subjekt. Tato okolnost znamená, že způsobem soudního přezkumu prováděného Soudem je způsob uvedený v bodě 46 výše.

120 V projednávaném případě jak z odůvodnění napadeného rozhodnutí, tak z vyjádření Rady předloženého na jednání vyplývá, že Rada se rozhodla čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 na žalobkyni použít proto, že je subjektem „vlastněným“ společností BMI. Obsah tohoto výrazu se zdá být na první pohled jasný, jelikož odkazuje na účast společnosti BMI na kapitálu žalobkyně. Nicméně je třeba podotknout, že podle judikatury uvedené v bodě 61 výše nesmí být analýza dotčeného výrazu založena pouze na jeho sémantickém obsahu, ale musí mimoto zohlednit zejména vztah existující mezi čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 a cílem sledovaným nařízením č. 423/2007, tak jak byl uveden v bodech 102 a 103 výše.

121 V důsledku toho je třeba zjistit, zda v důsledku toho, že je žalobkyně vlastněná společností BMI, může být s nezanedbatelnou pravděpodobností donucena obcházet účinek opatření přijatých vůči svému mateřskému subjektu. V tomto kontextu je užitečné, aby Soud vycházel z judikatury v oblasti práva hospodářské soutěže a týkající se přičitatelnosti protiprávního jednání dceřiné společnosti její mateřské společnosti. V obou případech se totiž jedná o posouzení toho, zda může být v důsledku rozhodujícího vlivu mateřského subjektu dceřiná společnost donucena k uplatňování

pokynů tohoto subjektu namísto toho, aby nezávisle určovala své chování (viz v tomto smyslu rozsudky Soudního dvora ze dne 14. července 1972, *Imperial Chemical Industries v. Komise*, 48/69, Recueil, s. 619, bod 133, a ze dne 24. října 1996, *Viho v. Komise*, C-73/95 P, Recueil, s. I-5457, bod 16), a to i když jednání uložené mateřským subjektem není v prvním a ve druhém případě téže povahy.

- 122 Tato rozdílnost krom toho znamená, že při výkladu nařízení č. 423/2007 je třeba skutečnosti související se jmenováním zaměstnanců upřednostňovat vůči ostatním skutečnostem zohledňovaným v rámci práva hospodářské soutěže. Aby totiž rozhodujícím způsobem ovlivnil jednání vlastněného subjektu, musí tlak uplatňovaný mateřským subjektem, uvedený v bodě 103 výše, směřovat především na vedoucí pracovníky nebo zaměstnance vlastněného subjektu.
- 123 V tomto ohledu znamená obecně okolnost, že subjekt je zcela vlastněn jiným subjektem, že tento druhý subjekt má právo jmenovat vedoucí pracovníky prvního subjektu, a může tedy mít účinnou kontrolu nad skladbou jeho řídicích pracovníků a potažmo všech jeho zaměstnanců. Nicméně nelze vyloučit, že za výjimečných okolností nebude možné s ohledem na existenci faktorů vyvažujících vliv mateřského subjektu na jím vlastněný subjekt odůvodnit použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 na subjekt i zcela vlastněný mateřským subjektem.
- 124 V projednávaném případě není zpochybněno, že BMI vlastní veškerý kapitál žalobkyně, a může tedy na základě této skutečnosti jmenovat a nahrazovat její vedoucí pracovníky. Může tak mít vliv na zaměstnance žalobkyně. Za těchto okolností je třeba konstatovat, že existuje nezanedbatelné riziko, že by BMI mohla vytvořením tlaku na její vedoucí pracovníky nebo jejich prostřednictvím na její ostatní zaměstnance dovést žalobkyni k tomu, aby uskutečňovala transakce zakázané nařízením č. 423/2007. Je tudíž třeba ověřit, zda mohou okolnosti uplatňované žalobkyní tento vliv vyvážit.

125 V tomto ohledu zaprvé není relevantní skutečnost, že žalobkyně má právní subjektivitu a že BMI nevstupuje do jejího každodenního řízení. Tyto okolnosti totiž nezpochybňují vliv, který BMI přímo či nepřímo vykonává na zaměstnance žalobkyně.

126 Zadruhé, skutečnost, že žalobkyně a její zaměstnanci dodržovali omezující opatření, sankční režimy a jiné platné právní předpisy a nebyli v minulosti předmětem disciplinárních nebo správních opatření, je rovněž nerelevantní, a to z důvodů uvedených v bodě 105 výše. Stejně tak se Soud domnívá, že odrazující povaha sankcí, kterým by byli vystaveni zaměstnanci žalobkyně, není dostatečná, zejména proto, že ke skrytí protiprávní povahy dotyčných transakcí by mohla být přijata různá opatření, zejména využitím prostředníků, jejichž spojení se společností BMI není známo.

127 Zatřetí, obdobně s tím, co bylo uvedeno v bodě 71 výše, pouhá existence určitých povinností vedoucích pracovníků na základě anglického společenského práva nezaručuje, že tyto povinnosti budou dodržovány. Přitom, jelikož by případné porušení mohlo být odhaleno až *a posteriori*, existence dotčených povinností není schopna zajistit preventivní účinek vyrovnávající se účinku omezujících opatření. Jestliže žalobkyně v tomto kontextu nabízí, že budoucí jmenování jejích vedoucích pracovníků budou podrobena souhlasu příslušných orgánů, je třeba jednak podotknout, že není prokázáno, že by takový postup byl možný a v souladu s anglickým právem, a dále by v každém případě neřešil situaci současných vedoucích pracovníků žalobkyně, jmenovaných společností BMI.

128 A konečně je třeba začtvrté podotknout, že základním cílem bankovního dohledu prováděného FSA není dodržování omezujících opatření týkajících se určitých subjektů, ale zachování stabilního, účinného a spravedlivého finančního systému. Zahrnuje-li tento cíl určité aspekty spojené s finanční kriminalitou, ty se soustřeďují na praní peněz, podvody a zneužití informací. Naproti tomu zavádění omezujících opatření a dohled nad jejich dodržováním, včetně opatření zavedených nařízením č. 423/2007, spadá přímo do příslušnosti HM Treasury (ministerstvo financí

Spojeného království), které vytvořilo za tímto účelem zvláštní útvar a které je rovněž příslušné k vydávání povolení na základě článků 9 a 10 nařízení č. 423/2007. Za těchto okolností nemůže dohled vykonávaný FSA nad žalobkyní, co se týče jejích vztahů s BMI, jakož i jmenování jejích vedoucích pracovníků a některých jiných zaměstnanců, vyvážit vliv, který má na žalobkyni její mateřský subjekt.

- ¹²⁹ S ohledem na výše uvedené je třeba učinit závěr, že Rada měla správně za to, že čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 se na žalobkyni uplatní. Projednávaný žalobní důvod tedy musí být zamítnut.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení „zásady zákazu diskriminace“

– Argumenty účastníků řízení

- ¹³⁰ Žalobkyně tvrdí, že napadené rozhodnutí porušuje „zásadu zákazu diskriminace“, jelikož jednak se žalobkyní zachází odlišně než s bankami, které se nacházejí ve věcně stejné situaci, a na druhé straně s ní zachází stejně jako s bankami nacházejícími se ve věcně odlišné situaci.

- ¹³¹ Žalobkyně je tak v situaci srovnatelné se situací jiných bank Spojeného království, zejména Persia International Bank plc a Bank Saderat plc (dále jen „banka Saderat“), které jsou rovněž dceřinými společnostmi iránských bank patřících iránskému státu, usazenými ve Spojeném království. Vůči všem třem bankám musejí státy na základě rezoluce 1803 (2008) zachovávat obezřetnost, přičemž banka Saderat v ní byla krom toho stejně jako žalobkyně výslovně uvedena. Stejně tak jsou všechny uvedeny na seznamu United States Department of the Treasury (ministerstvo financí Spojených

států amerických) sdružujícím banky podezřelé z provádění transakcí porušujících omezující opatření a platné sankční režimy. Přitom finanční prostředky byly zmrazeny pouze žalobkyni.

¹³² Naopak, v důsledku zmrazení jejích finančních prostředků bylo se žalobkyní zacházeno stejně jako s Bank Sepah International plc, třebaže je tato ve věcně odlišné situaci. Zatímco totiž Rada bezpečnosti tuto banku v rezoluci 1747 (2007) specificky určila jako subjekt podílející se na šíření jaderných zbraní, ve vztahu k žalobkyni pouze na základě rezoluce 1803 (2008) vyzvala státy k tomu, aby zachovávaly obezřetnost.

¹³³ Rada, podporovaná vedlejšími účastníky, tvrdí, že neurčila žalobkyni proto, že je dceřinou společností státní íránské banky, nebo proto, že byla uvedena v rezoluci 1803 (2008), či dokonce proto, že se nachází na seznamu vypracovaném United States Department of the Treasury. Tvrdí totiž, že v rámci svého nezávislého hodnocení vycházela ze skutečnosti, že BMI finančně podporovala společnosti podílející se na šíření jaderných zbraní. Srovnání s Persia International Bank a bankou Saderat je tudíž nerelevantní.

¹³⁴ Rada pokračuje tvrzením, že žalobkyně je v situaci srovnatelné se situací Bank Sepah International plc, jelikož jak její mateřská společnost, Bank Sepah, tak BMI se podílejí na šíření jaderných zbraní. Zmrazení jejich finančních prostředků, jakož i finančních prostředků jejich dceřiných společností a poboček je tudíž odůvodněné. V tomto ohledu Rada zdůrazňuje, že může přijímat samostatná opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků, která jdou na rámec opatření uložených rezolucemi Rady bezpečnosti, a provádět tak svoji vlastní politiku v oblasti šíření jaderných zbraní.

– Závěry Soudu

- 135 Zásada rovného zacházení, která představuje jednu ze základních právních zásad, podle judikatury brání tomu, aby se srovnatelnými situacemi bylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek Soudu ze dne 2. října 2001, *Martinez a další v. Parlament*, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, *Recueil*, s. II-2823, bod 150).
- 136 Z přezkumu předchozích žalobních důvodů plyne, že určujícím kritériem při provádění čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, a tedy srovnávacím kritériem použitelným pro určení případné existence porušení zásady rovného zacházení je to, zda je dotčený subjekt vlastněn nebo ovládán subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) téhož nařízení.
- 137 V projednávaném případě byla BMI v napadeném rozhodnutí uvedena jako subjekt podílející se na šíření jaderných zbraní a v bodě 30 výše byl uveden závěr, že opodstatněnost tohoto konstatování není předmětem projednávaných sporů. Stejně tak, jak vyplývá z úvah rozvinutých v bodech 119 až 129 výše, je žalobkyně „vlastněným nebo ovládaným“ subjektem ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007. Za těchto okolností a i za předpokladu, že by Rada skutečně opomenula přijmout opatření směřující k zmrazení finančních prostředků ve vztahu k určitým subjektům vlastněným nebo ovládaným takovými subjekty označenými jako podílející se na šíření jaderných zbraní, jakými jsou *Persia International Bank* nebo banka *Saderat*, se žalobkyně nemůže této okolnosti z důvodů uvedených v bodě 75 výše platně dovolávat. První žalobní důvod žalobkyně tedy musí být zamítnut.
- 138 Co se týče druhého žalobního důvodu, je třeba podotknout, že na rozdíl od žalobkyně, jejíž finanční prostředky byly zmrazeny na základě čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007, opatření týkající se *Bank Sepah International plc* bylo přijato podle čl. 7 odst. 1 téhož nařízení. Tato okolnost znamená, že tento žalobní důvod není relevantní, pokud jde

o údajné porušení zásady rovného zacházení v rámci použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, jelikož dotčené ustanovení bylo uplatněno pouze v jednom z obou případů uvedených žalobkyní. Mimoto, žalobkyně netvrdí ani to, že by se mateřský subjekt Bank Sepah International plc nepodílel na šíření jaderných zbraní. Proto neprokázala, že by se v tomto ohledu nacházela v situaci věcně odlišné od situace Bank Sepah International plc.

139 Tento žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění

– Argumenty účastníků řízení

140 Žalobkyně připomíná, že čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007 ukládá povinnost uvést odůvodnění, jakož i podmínky, které musí podle judikatury splňovat odůvodnění rozhodnutí ukládajícího zmrazení finančních prostředků. Dále pokračuje tvrzením, že v projednávaném případě Rada teprve ve vyjádření k návrhu na předběžné opatření předloženému ve věci T-246/08 R uvedla důvody, proč byly finanční prostředky žalobkyně zmrazeny, a sice skutečnost, že je ovládána společností BMI, která se podílí na financování šíření jaderných zbraní, a že zmrazení finančních prostředků je v důsledku toho nezbytné k zajištění účinnosti opatření přijatých vůči společnosti BMI. Napadené rozhodnutí tak není v části, ve které se týká žalobkyně, odůvodněno.

141 V tomto kontextu žalobkyně v reakci na argument Francouzské republiky, podle kterého není nezbytné v příloze V nařízení č. 423/2007 uvádět vlastněné nebo ovládané subjekty, kterých se týkají opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků, tvrdí,

že takový přístup by bránil třetím osobám, aby ověřily, zda „nejednají“ s takovými subjekty, a tedy neuskutečňují transakce zakázané uvedeným nařízením.

- 142 Rada, podporovaná vedlejšími účastníky, tvrdí, že jelikož se zmrazení finančních prostředků subjektu týká rovněž jím vlastněných nebo ovládaných dceřiných společností, není nutné uvádět konkrétní důvody pro zmrazení finančních prostředků každé z dceřiných společností. V důsledku toho se domnívá, že postačovalo v napadeném rozhodnutí uvést individuální a konkrétní důvody týkající se BMI. Francouzská republika v tomto ohledu dodává, že není dokonce ani nezbytné, aby se v rozhodnutí stanovujícím opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků, přijatém na základě nařízení č. 423/2007, objevily názvy všech dceřiných společností, jelikož dotčené rozhodnutí se jich týká automaticky.

– Závěry Soudu

- 143 Povinnost odůvodnit akt nepříznivě zasahující do něčího právního postavení, tak jak je stanovena v článku 253 ES, a konkrétněji v projednávaném případě v čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007, má za cíl jednak poskytnout dotyčné osobě dostatečné informace pro zjištění, zda je akt opodstatněný, nebo zda je případně stížen vadou, která umožňuje napadnout jeho platnost před soudem Společenství, a jednak umožnit soudu Společenství vykonávat jeho přezkum legality tohoto aktu. Takto stanovená povinnost uvést odůvodnění představuje základní zásadu práva Společenství, od které se lze odchýlit jen z naléhavých důvodů. Odůvodnění tudíž musí být dotyčné osobě v zásadě sděleno současně s aktem, který nepříznivě zasahuje do jejího právního postavení, přičemž jeho neexistence nemůže být zhojena skutečností, že se dotyčná osoba dozví důvody aktu v průběhu řízení před soudem Společenství. Krom toho, dodržování povinnosti uvést odůvodnění je o to důležitější v případě prvního rozhodnutí, kterým jsou zmrazeny finanční prostředky subjektu, že představuje jedinou záruku umožňující dotyčnému uplatnit užitečně opravné prostředky, které má k dispozici, ke zpochybnění legality dotčeného rozhodnutí vzhledem k tomu, že nemá právo na slyšení před jeho přijetím (viz v tomto smyslu a obdobně výše uvedený rozsudek Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada, body 138 až 140 a citovaná judikatura).

144 Tudíž pokud tomu nebrání naléhavé důvody související s bezpečností Společenství nebo jeho členských států či jejich zahraniční politikou, je Rada na základě čl. 15 odst. 3 nařízení č. 423/2007 povinna seznámit dotčený subjekt při přijímání takového rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků, jakým je napadené rozhodnutí, s individuálními a konkrétními důvody. Musí rovněž uvést skutkové a právní okolnosti, na kterých závisí právní odůvodnění opatření, a úvahy, které ji vedly k jeho přijetí. Toto odůvodnění musí být sděleno, co možná nejlépe, současně s přijetím dotčeného opatření nebo jakmile je to možné po jeho přijetí (viz v tomto smyslu a obdobně výše uvedený rozsudek Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada, body 143 až 148 a citovaná judikatura).

145 Odůvodnění musí být nicméně přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a kontextu, ve kterém byl přijat. Požadavek odůvodnění musí být posuzován v závislosti na okolnostech případu, zejména v závislosti na obsahu aktu, povaze dovolávaných důvodů a zájmu, který mohou mít osoby, kterým je akt určen, nebo jiné osoby, kterých se akt bezprostředně a osobně dotýká, na získání těchto vysvětlení. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož dostatečnost odůvodnění musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast. Konkrétně, akt nepříznivě zasahující do právního postavení je dostatečně odůvodněn, jestliže byl vydán v souvislostech, které jsou zúčastněné osobě známy a které jí umožňují pochopit dosah opatření, které vůči ní bylo přijato (viz výše uvedený rozsudek Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada, bod 141 a citovaná judikatura).

146 Jak vyplývá z bodů 61 až 67 výše, použití čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007, o které jde v projednávaném případě, vyžaduje, aby dotčený subjekt byl vlastněn nebo ovládán subjektem označeným jako podílející se na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) nebo písm. b) téhož nařízení, přičemž Rada posuzuje případ od případu, zda je dotčený subjekt „vlastněn nebo ovládán“. V důsledku toho se povinnost uvést odůvodnění, která byla Radě uložena, týká mimo uvedení právního základu přijatého opatření právě této okolnosti. V tomto kontextu je třeba odmítnout tezi Francouzské republiky, podle které není třeba v rozhodnutích uplatňujících čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení uvádět názvy vlastněných nebo ovládaných subjektů, kterých se týkají opatření směřující ke zmrazení finančních prostředků. Byl-li by totiž tento výklad přijat, dotčené subjekty by nemohly úředními prostředky zjistit, že se jich opatření

směřující ke zmrazení finančních prostředků týkají, ani se seznámit s důvody, pro které se Rada domnívala, že mají postavení „vlastněného nebo ovládaného“ subjektu. Stejně tak by třetí osoby nebyly schopny ověřit rozsah působnosti *ratione personae* přijatých opatření. Taková situace by přitom byla neslučitelná jak s povinností uvést odůvodnění, která byla Radě uložena, tak se zásadami právní jistoty a transparentnosti.

¹⁴⁷ V projednávaném případě Rada jak v názvu napadeného rozhodnutí, tak v bodě 2 jeho odůvodnění uvedla, že přijatá opatření vycházejí z čl. 7 odst. 2 nařízení č. 423/2007. V bodě 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí konstatovala, že se BMI podílí na šíření jaderných zbraní, přičemž vycházela z důvodů uvedených v bodě 11 výše. A nakonec, v bodě 4 tabulky B přílohy napadeného rozhodnutí uvedla žalobkyni mezi „pobočkami a dceřinými společnostmi“ společnosti BMI.

¹⁴⁸ Za těchto okolností se Soud domnívá, že odůvodnění napadeného rozhodnutí v části, ve které se týká žalobkyně, je, jakkoliv stručné, dostatečné s ohledem na judikaturu uvedenou v bodech 143 až 145 výše. Žalobkyně totiž zaprvé mohla v napadeném rozhodnutí určit čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007 jako právní základ opatření směřujícího k zmrazení finančních prostředků, které se jí týkalo, vzhledem k tomu, že čl. 7 odst. 2 téhož nařízení byl jednak uveden jako ustanovení prováděné napadeným rozhodnutím, a dále že v něm byla žalobkyně uvedena jako jedna z „poboček a dceřiných společností“ BMI, což znamená, že byl vůči ní uplatněn čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení, specificky použitelný na vlastněné nebo ovládané subjekty, a tedy zejména na dceřiné společnosti.

¹⁴⁹ Zadruhé, v napadeném rozhodnutí Rada výslovně uvádí důvody, pro které měla za to, že se BMI podílí na šíření jaderných zbraní ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. a) a b) nařízení č. 423/2007.

- 150 Zatřetí, skutečnost, že žalobkyně byla v napadeném rozhodnutí uvedena jako jedna z „poboček a dceřiných společností“ BMI, znamená, že Rada měla za to, že vzhledem k tomu, že její kapitál je v celém rozsahu vlastněn společností BMI, je žalobkyně posledně uvedenou společností „vlastněna“ ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007.
- 151 Závěr, podle kterého je odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečné, je krom toho podepřen obsahem žaloby ve věci T-246/08. V této žalobě totiž žalobkyně tvrdila, že se právně a funkčně odlišuje od společnosti BMI a že jí nelze přičítat údajnou účast posledně uvedené společnosti na šíření jaderných zbraní. Rovněž tvrdila, že zmrazení jejích finančních prostředků nebude mít dopad na šíření jaderných zbraní zejména vzhledem k tomu, že se v každém případě napadenému rozhodnutí podřídí a zmrazí veškeré finanční prostředky společnosti BMI, které drží, a ukončí veškeré transakce s touto společností. Z těchto argumentů vyplývá, že v okamžiku podání své první žaloby si žalobkyně byla vědoma vazby existující mezi zmrazením jejích finančních prostředků a účastí na šíření jaderných zbraní vytykanou jejímu mateřskému subjektu, společnosti BMI.
- 152 S ohledem na výše uvedené je třeba projednávaný žalobní důvod zamítnout, a v důsledku toho zamítnout žaloby v celém rozsahu.

K nákladům řízení

- 153 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

Vzhledem k tomu, že Rada požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

¹⁵⁴ Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Spojené království Velké Británie a Severního Irska, Francouzská republika a Komise proto ponese vlastní náklady řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.

Z těchto důvodů

Soud (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloby se zamítají.**

- 2) **Melli Bank plc ponese vlastní náklady řízení a ukládá se jí rovněž náhrada nákladů řízení Rady Evropské unie, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.**

- 3) Spojené království Velké Británie a Severního Irsku, Francouzská republika a Komise Evropských společenství ponosou vlastní náklady řízení, včetně nákladů řízení o předběžném opatření.**

Pelikánová

Jürimäe

Soldevila Fragoso

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 9. července 2009.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu	II - 2637
Omezující opatření vůči Íránské islámské republice	II - 2638
Napadené rozhodnutí	II - 2640
Řízení a návrhová žádání účastníků řízení	II - 2641
Právní otázky	II - 2645
K přípustnosti	II - 2645
K přípustnosti tvrzení žalobkyně, podle kterých se BMI nepodílí na financování šíření jaderných zbraní	II - 2645
K přípustnosti námitky protiprávnosti vznesené žalobkyní	II - 2646
K věci samé	II - 2648
K rozsahu soudního přezkumu	II - 2649
– Argumenty účastníků řízení	II - 2649
– Závěry Soudu	II - 2649
K výkladu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007	II - 2650
– Argumenty účastníků řízení	II - 2650
– Závěry Soudu	II - 2654
K námitce protiprávnosti týkající se čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007	II - 2659
– Argumenty účastníků řízení	II - 2659
– Závěry Soudu	II - 2663
K postavení žalobkyně jako „vlastněného nebo ovládaného“ subjektu ve smyslu čl. 7 odst. 2 písm. d) nařízení č. 423/2007	II - 2669
– Argumenty účastníků řízení	II - 2669
– Závěry Soudu	II - 2670
	II - 2683

K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení „zásady zákazu diskriminace“	II - 2673
– Argumenty účastníků řízení	II - 2673
– Závěry Soudu	II - 2675
K žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění	II - 2676
– Argumenty účastníků řízení	II - 2676
– Závěry Soudu	II - 2677
K nákladům řízení	II - 2680